

DRAUDZES VĒSTIS

The Melbourne Latvian Evangelical Lutheran Congregation of the Holy Cross – ABN 40 146 672 407 – Print Post Approved PP 339549/00039

Draudzes Vēstis Nr. 17

2018. g. janvāris, februāris, marts

DIEVS LAI SARGĀ UN SVĒTĪ LATVIJU!

Jaunā gadā – 7 minūtes plkst. 7 no rīta 365 dienas!



Jaunā gadā – 7 minūtes plkst. 7 no rīta 365 dienas!

Klāt ir Latvijas valsts Simtgades diena. Aicinu LELBĀL visā pasaulē katrā no šīm dienām pavadīt **vismaz 365 sekundes**, lūdzot kopā ar mūsu latvju tautu. Tā kā 365 sekundes ir 6,08333 minūtes, iesaku noapaļot uz **7 minūtēm**, lai būtu būtu vieglāk atcerēties.

Un, kas, ja mēs norunātu, ka visi LELBĀL locekļi – vai tie dzīvotu Austrālijā, vai Latvijā, Venecuēlā vai Īrijā, katrs būtu lūgšanā tās **7 minūtes, katru rītu pulksten 7?** Ar pirmajiem saules stariem, lai celtos mūsu lūgšanas, vienotas ar mūsu tautu un ar Dievu, kuram pateicamies par šo dienu un katru nākamo!

Apbrīnojamā žēlastībā Dievs turpina svētīt mūsu latvju tautu visā pasaulē ar iespējām kopā sanākt un lūgt **par** citiem un **ar** citiem mūsu tautas brāļiem un māsām. Latvijas Republikas Kultūras ministrija rakstīja: „*Simtgades norises veidotas, lai nostiprinātu esošās un radītu paliekošas vērtības nākotnei, kā arī aizsāktu ilgtermiņa aktivitātes, īpašu uzmanību pievēršot reģioniem, bērniem un jauniešiem.*“ Atsauksimies!

7 minūšu laikā droši, ka varam lūgt, lai Dieva Gars iedvesmo un dāvina radošas idejas un atklāj, kā mēs varam vēl vairāk kalpot, lai mūsu tautas bērni, jaunieši, sirmgalvji – katrs izjustu mūsu un Kristus mīlestību. Lai katram atjaunotos cerība, ka patiesi mūsu vidū piedzīvojam dziesmas vārdus: „*Mēs viena tauta, viena saime...*“

Dievs lai dāvina skaistus svētkus! Būsim vienoti priekā, pateicībā un tautas mīlestībā! Sāksim ar lūgšanām, jo tās ir tik dārgas dāvanas Latvijai, bet *maksās* mums tikai mazliet vairāk nekā 42 stundas visu gadu – vienu darba nedēļu! Nešaubieties, būs arī jums veltes no Tā, kas zina katra mūsu vajadzības un atbild žēlastībā. Lūdzu, pierakstiet savas lūgšanas un pārdomas. Ik pa laikam aicināšu ar rakstīto dalīties. Ja gadījumā mūsu Valsts svētku dienā tās noderētu iesākt paša lūgšanu, pievienoju vienu 18. novembrim. Ar Dieva svētību dosimies! **Uz tikšanos rītdien 7 no rīta!**

Jūsu

+ Lauma Zušēvica

Arhibīskape

Lūgšana 18. novembrim

Kungs, Visuvarenais debesu Tēvs –

Piemini Latviju.

Piemini Latviju un viņas cerības un sapņus –

Piemini Latviju un viņas sāpes un bēdas.

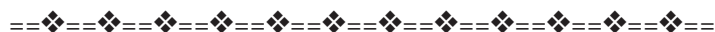
Šodien liec atmosties gatavībā cerību par drošu, taisnīgu, gaišu Latvijas rītdienu pārvērst darbos un lēmumos, kas saskan ar Tavu prātu un Tavu patiesību, kas ir mūžīga.

Vairo mūsu ticību un palāvību Tev, vienīgi Tevi neierobežo laiks un telpa. Tu zini, kas bijis, ir un būs. Novērsi ļaunu un to, kas varētu apdraudēt mūsu tautu, vai citas tautas, kas grib dzīvot mierā.

Mīlais Debestēvs, vairo savstarpēju mīlestību un svētī katru ģimeni. Kaut katra māte, tēvs, bērns un piederīgais arī sajustu, ka mēs, Kungs, Tava Baznīca esam ģimene, kas katru gaida un stāv gatava kopā augt un izaugt par vēl pilnīgākiem Tevis mīļotiem, Kristus atpestītiem un iedvesmotiem bērniem.

Tūkstoškārt mēs Tev pateicamies par to brīvību, kurā mēs dzīvojam. Māci mums to novērtēt, to aizstāvēt un nekad, nekad neaizmirst, cik dārga tā, un ko tas nozīmē, kad tā tiek nozagta. Paldies par katru, kas reiz par tās brīvību cīnījās. Viņus ar cieņu pieminam un lūdzam par tiem, kas turpina strādāt par labu mūsu latvju tautai un Baznīcai, tuvumā un tālumā.

Dievs, sargi mūsu tēvu zemi un katru mūs, kas Tev pateicās, ka esi lēmis mūs svētīt ar piederību Latvijai! Šodien, rīt un mūžīgi. To lūdzam Tava Dēla, mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus vārdā. Āmen.



PĀRMAIŅAS DRAUDZES DZĪVĒ

Kristīti

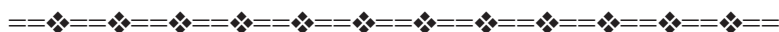
5.11.2017. – **Marta Alīda Zane ANDERSONE**;
Vecāki – Gatis ANDERSONS un Dzintra LATIŠA.

Mūžībā aizgājuši



Ausma Balode	23.07.1926. – 7.01.2018
Arvīds Puķe	8.02.1921. – 25.12.2017
Dzidra Riverāns	19.02.1923 – 3.01.2018
Vija Stauga	15.08.1923 – 4.10.2017
Ņina Vītols	15.02.1924. – 2.10.2017

„Es Esmu ceļš, patiesība un dzīvība; neviens netiek pie Tēva kā vien caur Mani.“ (Jņ.14:6)



GANA RAKSTS

Gavilējiet Kungam!

„Jo Tas Kungs – labs! Viņa žēlastība uz mūžiem, uz audžu audzēm viņa uzticība!” (Ps100:5 jaunais tulkojums)



Jēzū Kristū mīlotie!

Dievs savā lielajā žēlastībā mums ir dāvājis vēl vienu jaunu gadu!

2018. gads ir Latvijas valsts 100. dzimšanas (dienas) – Jubilejas gads! Simtais gads!

100 ir zīmīgs skaitlis, un interesanti, ka Svētajos Rakstos, simtais psalms ir pateicības psalms (*Mizmor*; ebr. val. lietots vārds, kura nozīme nav zināma), kas iesākas ar aicinājumu *gavilēt Tam Kungam*, Kurš mums ir dāvinājis visas lietas, arī mūsu mīlo, skaisto, dārgo zemi – Latviju! „*Gavilējiet Tam Kungam visas pasaules zemes!*” (Ps100:1)

Vārds *gavilēt* nenozīmē tikai skaļi izpaustas prieka emocijas vai ovācijām līdzīgas skaņas, bet, ka mēs varam arī savās dvēselēs gavilēt un ar prieku pateikties par Dieva neizteicamo žēlastību, kura mums katram ir dāvināta, kā visdārgākā dāvana! Gavilēt Kungam nozīmē daudz vairāk nekā mēs domājam, un mums katram un visiem kopā ir par ko gavilēt, mums ir par ko slavēt un pateikties Dievam, jo *Viņš mūs ir radījis un ne mēs paši! Viņa tauta un ganību avis!* (Ps 100:3b)

Pavisam nesen, Kristus dzimšanas svētkos mēs dziedājām korāli: *Gavilē, debess, un līksmo, tu eņģeļu draudze! Dziediet Tam Kungam, kas grēc'nieku žēlo un saudzē!*

Kristus augšāmcelšanās dienā kristīgā draudze dzied un dziedās: *Gavilē, draudze, nu akmens no kapa ir vēlies, dzīvības Ķēniņš, tavs Pestītājs, augšām ir cēlies! Viņš vien, paties', ir tavs visspēcīgais Dievs, avots, kur spēku tu smelies.* (dz.111).

Tie, kuri pazīst un mīl Dievu un savu tēvzemi, nejaucas: kāpēc un par ko gavilēt, par ko priecāties un pateikties Kungam, bet drīzāk jautās: kā un kādā veidā es to vislabāk varētu izdarīt tieši tagad un tur, kur esmu?!

Simtais psalms mūs saka un aicina, kā gavilēt Kungam. Darīt to ar patiesu prieku, Dievam par godu un cilvēkiem un savai tautai par svētību! Mums ir par ko gavilēt.

Gavilēt par to, ka mums ir varens un mīlošs Dievs, Kurš mums piedod, ja mēs izsūdzam savus grēkus, Kurš uzklausā un atbild mūsu lūgšanām, Kurš mūs žēlo, saprot un sargā kā neviens cits. Dievs, Kurš mūs pacietīgi māca, Kurš mūs veido un svētī, Kurš mūsu dēļ sūtījis Savu Dēlu – Jēzu Kristu, lai uz Viņu ticībā mēs dzīvotu, kalpotu, cerētu un mīlētu. Gavilēt un pateikties Tam Kungam, ka mums vēl ir dots šis laiks, un, ka mēs katrs varam vēl atlikušajā dzīves laikā vairāk mācīties nesavtīgi dot, lūgt, ticēt un mīlēt. Gavilēt un slavēt Dievu arī par to, ka mums ir sava valoda, zeme, tauta un valsts...

2018. gada Baznīcas gadagrāmatas iekšējos vākos – sākumā un beigās ir tāds svētīgs un brīnišķīgs aicinājums mums katram: UZ TEVI, LATVIJA, CEĻO MANAS LŪGŠANAS!

Arhibīskape **Lauma Zušēvica** ir aicinājusi mūs šajā Latvijas Simtgadē katru dienu 7 minūtes (apmēram 365 sekundes) lūgt Dievu par Latviju. Tuvumā un tālumā, Latvijā un ārpus tās, lai atskan mūsu labie vārdi, vēlējumi un lūgšanas, jo visi kopā esam latvju tauta!

Gavilēsim Tam Kungam, *Jo Tas Kungs ir laipnīgs, Viņa žēlastība paliek mūžīgi, un Viņa patiesība pastāv uz radu radiem.* (100:5).

Sirsnībā,

Mācītājs Dainis



VALDIS ZATLERS BAZNĪCAS ZĀLĒ

Bijušais Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers bija ielūgtais Valsts svētku svinību runu teicējs Austrālijā 2017. gada novembrī.

Uzturoties Melburnā, Valdis Zatlers ar kundzi viesojās Svētā krusta baznīcas zālē **21. novembrī**, kur notika latviešu bērnudārza *Daina* nodarbības.



Valdis Zatlers un Lilita Zatlere Svētā Krusta baznīcas zālē.



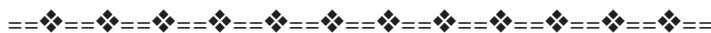
LATVIJAS VĒSTNIECE DIEVKALPOJUMĀ LATVIEŠU CIEMĀ

2017. gada **17. decembrī** Latvijas nerezidējošā vēstniece Austrālijā un Jaunzēlandē Dace Treija-Masī apmeklēja dievkalpojumu Melburnas Latviešu ciemā. Dievkalpojumā kalpoja mācītājs Dainis, un dievkalpojuma laikā viņa nolasīja svētos vārdus. Pēc dievkalpojuma Dacei Treijai bija iespēja tikties ar Latviešu Ciema iemītniekiem pie kafijas galda.

JD



Mācītājs Dainis un vēstniece Dace Treija-Masī Latviešu ciemā.



NO DRAUDZES PRIEKŠNIEKA RAKSTĀMGALDA

Draudzes administratīvās vadlīnijas / Guidelines



Vadlīnijas ir draudzes un valdes iekšējās darbības noteikumi; tās var atcelt vai mainīt tikai ar pilnsapulces piekrišanu. Pilnīgāka informācija Draudzes mājas lapā: www.melburnaslatviesudraudze.org.au zem virsraksta ZIŅAS.

VĒL IZPALIKUŠAS NODEVAS

Atgādinājums draudzei par nesamaksātām 2017/2018. gada nodevām. Draudzes kasieris atgādina, ka draudzes tekošie maksājumi tiek kārtoti no trim avotiem – nodevām, ziedojumiem un kolektēm. Ja kasē nav pietiekams, tad jāņem no rezervēm. Nodevas par šo gadu ir samaksājuši tikai trešā daļa no draudzes pilntiesīgiem locekļiem. Lūdzu pārbaudiet savā ģimenes lokā, vai visi ir samaksājuši nodevas.

PAR PRIVILĒĢIJĀM

Draudzes loceklis, kas samaksājis savu nodevu par šo gadu un par iepriekšējiem diviem gadiem skaitās **PILNTIESĪGS DRAUDZES LOCEKLIS**. Tas nozīmē, ka mācītāja pakalpojumi, baznīca un telpu lietošana, ieskaitot virtuvi, ģimenes godos kā kristībās, iesvētībās, laulībās vai ģimenes locekļa izvadišanas gadījumā ir pieejamas bez maksas. Arī atdusas vieta Sv. Krusta baznīcas kapsētā Foknerā *Fawkner Cemetery* ir ar lielu atlaidi.

PAR BAZNĪCAS TALKĀM

Mums ir divējādas talkas – ikmēneša talka un lielā, gadskārtējā talka – oktobrī. Talcinieki ir draudzes locekļi un bezmaksas baznīcas zāles lietotāji – tautas deju grupas un bērnu rotaļu grupiņa *Daina*. Vairāku iemeslu dēļ ierašanās uz mēneša talkām un uz lielo gadskārtējo talku ir mazs talcinieku skaits. Lai regulāri uzņemtu baznīcas iekšpusi un ārpusi, valde pieņēma lēmumu, ka turpmāk par samaksu sarunās darbinieku(s), kas regulāri iztīrīs baznīcas telpas, abus pagalmus, auto novietni, nopļaus abus mauriņus un apcirps krūmiņus. Lai palīdzētu segt šādus baznīcas un ārpusi apkopšanas izdevumus, valde griezīsies pie zāles lietotājiem ar lūgumu daļēji maksāt apkopšanas izdevumus.

PAR BAZNĪCAS REMONTA DARBIEM UN ZIEDOJUMIEM

Valde caurskatīja un apstiprināja sekojošos amatnieku piedāvājumus – restaurēt iepuvušos baznīcas logus, baznīcas priekšdurvis un baznīcas krustu par \$26 318,60. Divi restaurēšanas darbi, logi un priekšdurvis jau paveikti; vēl palicis restaurēt baznīcas krustu. Valde izsaka lielu paldies draudzes locekļiem, kas saziedojuši sekojošās summas baznīcas un kapsētu uzturēšanai.

Kā redziet, ziedojumi sedz nepieciešamos baznīcas un baznīcas krusta remonta darbus:

	Draudzes darbam	Baznīcas remontiem	Krusta remontam	Kapsētas
2014/15.g.	\$ 3 930	\$ 3 040	\$ 2 330	\$ 1 030
2015/16.g.	\$ 6 195	\$ 3 350	\$ 1 060	\$ 5 810
2016/17.g.	\$ 5 720	\$ 10 550	\$ 60	\$ 2 110
2017/18. YTD	\$ 1 725	\$ 800	\$ 420	\$ 50
Kopā	\$ 17 570	\$ 17 740	\$ 3 870	\$ 9 000

Logi – \$ 8 995,80; durvis – \$ 4 345,00; krusts – \$ 12 977,80 **Kopā – \$ 26 318,60**

PAR „SPRĪDĪŠU” STIPENDIJĀM

Valde nolēma atbalstīt mācību iestādes, kas uzņemušās pildīt **BĒRNU UN JAUNIEŠU LATVISKO AUDZINĀŠANU**. Valde arī iesaka draudzes locekļiem pievienoties stipendijai ar ziedojumiem. Tā kopīgi atbalstīs bērnu un jauniešu latvisko audzināšanu.

Šī gada SPRĪDĪŠU STIPENDIJU SAŅĒMĒJI:

Melburnas Latviešu biedrības *Daugavas skola*, Melburnas Latviešu vidusskola, *Tērvetes* bērnu vasaras nometne un Annas Ziedares Vasaras vidusskola.

Kārlis Kasparsons,

Draudzes priekšnieks

2018. gada janvārī.

8 Melaleuca Ave., Templestowe Lower, VIC 3107

e-pasts: kkaspars@bigpond.net.au

Tālr. 9850 1248; mob. 0411 119 848



ZIEDOJUMI, PALĪDZOT MŪSU BAZNĪCAI



Draudzes Valdes vārdā izsaku lielu paldies ziedotājiem par katru ziedojumu –
no vismazākā līdz pat lielākajam!

Izsaku īpašu paldies par sekojošo ziedojumu

Juris un Koidula Nemiro – \$400, Zigrīda Ādamsone – \$325.

Ziedojumi pāri par \$100:

D. Luste.

Ziedojumi līdz \$100:

Anonīms, J. Saltups.

Ziedojumi līdz \$50:

M. Delverts, O. Siliņa, E. Latiša, E. Brennere, A. Sala-Biršs, M. Biršs.

PUSGADA FINANSIĀLAIS PĀRSKATS

Mūsu galvenie ienākumi ir – **nodevas, kolekte un ziedojumi**. Bet līdz šim mēs esam saņēmuši no paredzētā budžeta – nodevas 39% , kolekte 48% un ziedojumi 18%! Mēs jau tagad vairāk un vairāk *deldējam* kapitālu rezerves, lai varētu saimniekot!

Lūdzam Draudzes locekļiem nekavējošo atbalstu, lai uzlabotu kases kritisko stāvokli!

DRAUDZES NODEVAS – 2017./2018.g. (no 1. jūlija līdz 30. jūnijam)

* **pieaugušajiem locekļiem** – \$ 175

* **studentiem starp 16 un 21 gadiem** – \$ 125

Nodevas var samaksāt:

Kasierim – nosūtīt čekus pa pastu, rakstot tos **Melb.Lat.Ev.Lut.Cong** vārdā;

Ciēmā – Veltai Strožai;

Baznīcā – Mārtiņam Biršam;

Elektroniski – pārsūtot naudu uz mūsu *Dnister* kontu:

BSB: **704-235**

Account no.: **00017508** (un ja maksājat no **Jūsu Dnister** konta, tad vēl jāpieraksta klāt burti „**MEL**“)

Reference: **Jūsu Vārds un Uzvārds. (LOTI SVARĪGI!)**

Kvīts par samaksāto nodevu tiks nosūtīts pēc pieprasījuma. Lūdzu, pievienojiet sev adresētu aploksni ar pastmarku.

39 locekļi ir vēl parādā \$ 7 000 par 2014/2015. un 2015/2016. gadiem!

248 locekļi vēl nav samaksājuši par 2017/2018. gadu!

Atgādinām tiem draudzes locekļiem: ja nodevas **2 gadus** pēc kārtas nav samaksātas, viņi ir automātiski **izslēgti** no Draudzes!

Andris Atvars

Draudzes kasieris, Draudzes priekšnieka vietnieks

4 Spencer Drive, Carrum Downs, VIC 3201

e-pasts: andrisat@bigpond.com

tālr. 9782 9063; mob. 0404 055 476



DIEVKALPOJUMU DEŽŪRAS

Tikai pāris reizes gadā

Dievkalpojumiem trūkst dežurantu. Lūdzam nākt palīgā!

- Pušķot altāri – sazināties ar Ģintu Pindard; tālr. 9807 1904
- Baznīcas zālē klāt kafijas galdu – sazināties ar Ģintu Pindard; tālr. 9807 1904
- Būt par apsveicēju un izdalīt dziesmu grāmatas vai dziesmu lapiņas – sazināties ar Dagmāru Stils; tālr. 9807 5924
- Uzraudzīt skaņu sistēmu – sazināties ar Jāni Kārkliņu – 9802 1738

Datums	Draudzes vecākie kalpo	Apsveicēji	Pie skaņu pastiprinātāja	Altāri pušķo	Virtuvē
--------	---------------------------	------------	-----------------------------	--------------	---------

Februāris

4.	Latviešu ciemā				
11.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
18.	Latviešu ciemā				
25.	M. Biršs	I. & E. Ārīši	E. Ārītis	I. Ārīte	I. Ārīte

Marts

4.	M. Biršs		T. Pindard	G. Pindard	G. Pindard
11.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
18.	Latviešu ciemā				
25.	M. Biršs	E. Misa	T. Pindard	G. Pindard	G. Pindard
30	M. Biršs	K. Kasparsons	J. Kārklīņš		
30.	M. Biršs	Futskrejā – Sv. Mateja baznīcā			

Aprīlis

1.	M. Biršs		J. Kārklīņš		
1.	Latviešu ciemā				
8.	M. Biršs	J. & M. Ozoli	J. Ozols	M. Ozols	
15.	Latviešu ciemā				
22.	M. Biršs	I. & E. Ārīši	E. Ārītis	I. Ārīte	I. Ārīte
29.	Latviešu ciemā				

==◆==◆==◆==◆==◆==◆==◆==◆==◆==◆==◆==

INFORMĀCIJA

Mācītāja pienēmšanas – kancelejas stundas Sv. Krusta baznīcā:

Otrdienās no plkst. 14.00–17.00., kā arī citā laikā, iepriekš vienojoties ar mācītāju.

Mācītājam brīvās dienas turpmāk būs pirmdiena un piektdiena.

Lūdzu ņemt vērā, ka turpmāk, pirmdienās un piektdienās par neatliekamiem jautājumiem sazināties ar draudzes priekšnieku vai ar vicepriekšnieku.

Katra mēneša pēdējā svētdienā dievkalpojuma sākumā mācītāja uzruna bērniem, un baznīcas zālē pēc kafijas galda plkst. 13.00 Bībeles studijas.

2018. gada tēma: „JĒZUS KALNA RUNA“.

= = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = = ◆ = =

BAZNĪCAS KALENDĀRS

2018 gada pirmajam ceturksnim

FEBRUĀRĪ

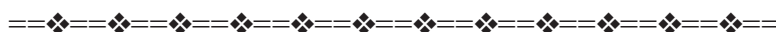
4. februārī plkst.11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
11. februārī plkst.11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
18. februārī plkst.11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
25. februārī plkst.11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā

MARTĀ

4. martā plkst.11.00	APVIENOTAIS OSKARA KALPAKA PIEMIŅAS dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
11. martā plkst.11.00	Dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
18. martā plkst.11.00	Dievkalpojums.	Latviešu ciemā
25. martā plkst.11.00	Pūpolu svētdienas dievkalpojums.	Sv. Krusta baznīcā
30. martā plkst.11.00	LIELĀS PIEKTDIENAS dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
30. martā plkst.14.00	LIELĀS PIEKTDIENAS dievkalpojums	Sv. Mateja baznīcā

APRĪLĪ

1. aprīlī plkst. 6.30	LIELDIENAS RĪTA dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
1. aprīlī plkst.11.00	LIELDIENAS dievkalpojums	Latviešu ciemā
8. aprīlī plkst.11.00	Dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
15. aprīlī plkst.11.00	Dievkalpojums	Latviešu ciemā
22. aprīlī plkst.11.00	Dievkalpojums	Sv. Krusta baznīcā
29. aprīlī plkst.11.00	Dievkalpojums	Latviešu ciemā



*Apvienotais
Oskara Kalpaka
Piemiņas dievkalpojums*

*4. martā plkst. 11.00
Svētā Krusta baznīcā*

BAZNĪCAS KALENDĀRS ĢIMENEI UN SABIEDRĪBAI

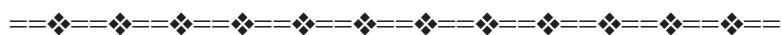
2018. gadam

4. martā	APVIENOTAIS, O. KALPAKA PIEMIŅAS dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
30. martā	LIELĀS piektdienas dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
30. martā	LIELĀS piektdienas dievkalpojums 14.00	Sv. Matejas baznīcā
1. aprīlī	LIELDIENAS RĪTA dievkalpojums 6.30	Sv. Krusta baznīcā
1. aprīlī	LIELDIENAS dievkalpojums 11.00	Latviešu ciemā
6. maijā	ĢIMENES DIENAS dievkalpojums 11.00	Latviešu ciemā
13. maijā	MĀTES DIENAS dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
10. jūnijā	AIZVESTO PIEMIŅAS DIENAS dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
26. augustā	Draudzes dievkalpojums 11.00 DRAUDZES PILNSAPULCE pēc dievkalpojuma 12.00	Sv. Krusta baznīcā
2. septembrī	Draudzes dievkalpojums 11.00 Pēc dievkalpojums APVIENOTIE PAVASARA SVĒTKI CIEMĀ 12.00	Latviešu ciemā
28. oktobrī	MIRUŠO PIEMIŅAS diena, dievkalpojums 11.00 Nota Bene: pirms diev. PIETEIKT pie māc. ģimenes aizgājējus un PIETEIKT ģimenes aizgājējus kas nav guldīti draudzes kapos Foknerā	Sv. Krusta baznīcā
3. novembrī	KAPSĒTU TALKAS 11.00	Foknera kapsētā
11. novembrī	11. nov. LĀČPLĒŠA dienas dievkalpojums. 11.00 KARAVĪRU PIEMIŅAS akts sekos baznīcas zālē.	Sv. Krusta baznīcā
18. novembrī	LATVIJAS VALSTS proklamēšanas dienas dievkalpojums 11.00	Sv. Krusta baznīcā
25. novembrī	KAPU SVĒTKI ar svētkbrīdi 3 kapsētās.	Foknera kapos
9. decembrī	Draudzes ZIEMSVĒTKU KORĀĻU DZIEDĀŠANA 11.00	Sv. Krusta baznīcā
24. decembrī	Ziemsvētku VAKARA dievkalpojums 14.00	Sv. Mateja baznīcā
24. decembrī	Ziemsvētku VAKARA dievkalpojums 18.00	Sv. Krusta baznīcā
25. decembrī	Ziemsvētku DIENAS dievkalpojums 11.00	Latvieši ciemā
31. decembrī	VECGADA VAKARA dievkalpojums 18.00	Latviešu ciemā

Kārlis Kasparsons

Draudzes priekšnieks

2018.g. 15. janvārī



SEPTIŅAS TĒZES



Pagājušajā gadā daudzās zemēs un dažādu cilvēku vidū atzīmēja vai vismaz apdomāja Mārtiņa Lutera uzsāktās tā dēvētās reformācijas kustības 500 gadu jubileju. Tā kā šis gads pavisam drīz beigsies un nākamais pienāks ar citām jubilejām, šķiet, ka ir burtiski pēdējais brīdis par to vēl mēģināt parunāt. Drīz šī tēma atkal kļūst nozīmīga tikai nelielam skaitam teologu un reliģijas vēsturnieku. Gandrīz visu savu brīvo laiku un arī daļu nebrīvā laika es pagājušajā rudenī pavadīju, cenšoties orientēties milzīgajā šai tēmai veltītajā publikāciju kopumā, lai saprastu, *kā bija*. Vienīgais, ko par savu saprašanu šobrīd varu teikt: tā noteikti ir nepilnīga, un to droši vien ierobežo gan nepietiekami apgūti avoti, gan neapzināti aizspriedumi. Aina, ko iezīmē reformācijas vēsturisko cēloņu pētījumi, paša Lutera apjomīgie raksti, atbildes uz šiem rakstiem, negaidītie vēsturiskie pavērsieni, ko izraisīja 16. gadsimta teoloģiskais strīds, jo īpaši – iespējamā reformācijas ietekme uz mūsdienu Rietumu cilvēka domāšanu, ir tik sarežģīti, ka par tiem var runāt gandrīz tikai apofātiski, proti, drīzāk pateikt, kā nebija, nekā pateikt, kā bija. Bet varbūt tas nemaz nav slikts sākums – atceres gada beigās.

1. Nosaukums.

Tā kā abas puses, kuru starpā 16. gadsimta sākumā notika šķelšanās, joprojām *ir dzīvas* un tā kā vajadzētu censties par šo notikumu runāt pēc iespējas objektīvāk, reformāciju nav pareizi saukt par reformāciju. Šis nosaukums liek domāt, ka pastāvēja kristīgā baznīca, kura bija tā pagrimusi, ka to nācās reformēt; tātad tā tika reformēta un tagad atrodas reformētā – tas ir, atjaunotā, iztaisnotā vai autentiskā – stāvoklī. Tāda lielos vilcienos arī ir reformētās baznīcas, proti, dažādo protestantu baznīcu, nostāja. No Romas katoļu baznīcas skatpunkta, kā arī ņemot vērā faktu, ka tieši šī baznīca joprojām pasaulē ir vislielākā, – Lutera protestu izraisītā šķelšanās nevis reformēja kristīgo baznīcu, bet gan to sašķēla daudzās sīkākās baznīcās. Romas bīskapa pārraudzītā baznīca varbūt vēlāk arī tika reformēta, bet tas notika no iekšienes, Tridentas koncila laikā. Šī iekšējā reformācija nenoveda pie visu strīdnieku jaunas apvienošanās vienā – reformētā – baznīcā, kas turpinātu būt paša Kristus dibināta un vienota. Pareizāk tātad būtu runāt nevis par reformāciju, bet gan par protestantu revolūciju, apvērsumu vai atšķelšanos. Šādi apzīmējumi arī labāk patiktu Mārtiņam Luteram, kuru vārds *reformācija* kaitināja un kurš uzskatīja, ka cilvēks nemaz nevar reformēt Baznīcu – to var tikai Dievs.

2. Svinības.

Daudzi, šķiet, pamanīja, ka atšķelšanās kā tāda šogad vispār netika svinēta. Kaut kāda priekpilna atzīmēšana notika tikai Vācijas pilsētās, kurās atrodas reliģiska rakstura celtnes – jau sen kā sekularizētas, kas saistītas ar Lutera dzīves gaitām. Neliela atzīmēšana notika arī luterāņu un citu protestantu kongregācijās. Bija konferences un dievkalpojumi, bet ne svinēšana. Atšķelšanās nesvinēšanas iemesli ir tādi paši kā citu vēsturisku personu un notikumu gadadienu nesvinēšanas iemesli, proti, šīs personas un notikumi ir neviennozīmīgi. Atskaitot Aušvicas atbrīvošanu un nacisma sagrāvi, faktiski vienīgie vēsturiski notikumi, kas tiek svinēti, ir dažādu valstu dibināšanas gadadienas. Kamēr vien šīs valstis pastāv, tās nevar atļauties neviennozīmīgi vērtēt un tāpēc nesvinēt savu dibināšanu, lai cik iznīcinošas un asiņainas tās dažos gadījumos būtu bijušas. Runājot par Lutera negribot izraisīto šķelšanos, galvenās problēmas ir trīs: gandrīz simts gadus ilgušie reliģiskie kari, svētbilžu un baznīcu interjeru iznīcināšana un Rietumu kristiešu vienotības zudums. Latvijas nacionālās bibliotēkas rīkotā izstāde *Luters. Pagrieziens* būtībā pirmo reizi Latvijas vēsturē publiski uzsvēra otro punktu, ka svētbilžu grautiņos, sākot ar 1524. gadu, Rīgā faktiski pilnībā tika iznīcināta viduslaiku sakrālā māksla. Tas, starp citu, vēlāk kļuva par vienu no iemesliem, kāpēc *viduslaikus* dēvēja par vidējiem vai tumšajiem, – tāpēc, ka to amatnieciskie un mākslinieciskie sasniegumi vairs nebija pieejami un nogrima aizmirstībā. Tā nebija Mārtiņa Lutera vaina. Bet tas paskaidro, kāpēc šogad bija grūti svinēt viņa dzīves darba iznākumu.

3. Indulgences.

Romas bīskapijas pārraudzītajā baznīcā grēksūdzes sakramentam bija trīs daļas: grēku izsūdzēšana, grēku atļaišana (ja grēkotājs nožēloja izdarīto un apņēmās ar Dieva palīdzību censties laboties) un gandarīšana. Gandarīšana bija paredzēta kā sev, ģimenei vai kopienai grēkojot nodarītā kaitējuma labošana. Gandarīšanas darba (piemēram, svētceļojuma, gavēņa, brīvprātīgas kalpošanas) vietā bija – un Romas baznīcā joprojām ir – iespējams ziedot naudu baznīcai, par to saņemot simbolisku atlaidi jeb indulgenci. 16. gadsimta sākumā laju un klēru neizglītotības, pāvesta un bīskapu alkatības un citu iemeslu dēļ šī doktrīna bieži tika sludināta nepareizi. Mārtiņš Luters nebija vienīgais, kurš to ievēroja. 15. un 16. gadsimtā pret indulgencu tirgošanas sistēmu un laju maldināšanu protestēja gan vairāki teologi, gan tā dēvētie renesanses humānisti, piemēram, Tomass Mūrs un Desiderijs Erasmus. Valda pilnīga vienprātība, ka Romas sistēma darbojās nepareizi, ne-

atbilstoši kristīgajai mācībai, ka to būtu bijis ļoti grūti reformēt nekonfrontējošā ceļā, kā arī, ka attiecīgais pāvests Leo X nebija savu uzdevumu augstumos un bulla, ar kuru viņš reaģēja uz Lutera tēzēm, liecināja par neiedziļināšanos un pat negodprātību. Tādējādi Luters ne tikai rīkojās pareizi – vismaz savas karjeras sākuma posmā, bet arī nevar tikt vienpusīgi vainots pie baznīcas sašķelšanas.

Šo visu ņemot vērā, tomēr jāpiemin vēl divi fakti. Pirmais nedaudz varētu attaisnot pāvestu Leo X – viņam pat neienāca prātā, ka kāds varētu būt tik traks, lai sāktu šķelt kristiešu kopienu laikā, kad Roma gata-vojas karam ar musulmaņiem, kas apdraudēja impēriju pie tagadējās Ungārijas robežas. Ja es būtu veidojusi Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstādi par Lutera *pagriezienu*, es šo stāstu būtu sākusi ar 1453. gadu, kad sultāns nopostīja Konstantinopoli un izbeidza pusotru tūkstoti gadu ilgušu kristiešu valdīšanu reģionā. Tas bija dziļi traumējošs notikums visam kontinentam.

Otrais fakts ir tehniska rakstura: par indulgenču naudu bija uzcelta gan Erfurtas Universitāte, kurā Luters mācījās, gan klosteris un bibliotēka, kurās viņš vēlāk strādāja pie baznīcas kritikas. Indulgenču nauda Itālijā tolaik lielā mērā palīdzēja nodrošināt, piemēram, Leonardo da Vinči, Rafaela un Mikelandželo māksliniecisko darbību.

4. Taisnošana.

Atskaitot dažus teologus un kaismīgus, bet ļoti vientuļus cilvēkus, kas pēta ideju vēsturi, lasot senos pirmavotus, vairums mūsdienu kristiešu un to kongregāciju uzskata, ka jautājums, vai grēcinieks tiek taisnots tikai caur ticību vai arī caur ticību un saviem labajiem darbiem, ir atrisināms. Viņi arī, šķiet, uzskata, ka tas ir atrisināms ļoti vienkārši – nepieciešams pretinieku pusi triumfāli informēt par kādu Bībeles pantu, piemēram, no Pāvila vēstules romiešiem, kuru pretinieku puse iepriekšējās tūkstošgadēs kaut kā nejauši nebūtu pamanījusi, bet kurš skaidri un nepārsūdzami izšķirtu jautājumu par taisnošanas procesu. Vēl būtiskāk ir ievērot, ka laikā, kad Luters sāka darboties un formulēt savas solas, tēze, kas kļuva par akmeni, uz kura luterisms stāv vai krīt, vispār nebija strīdīga. Kad Luters saviem paziņām teologiem skaidroja, ka baznīca esot pārpratusi un taisnošana notiekot tikai caur ticību, tas viņos izsauca žāvas. Baznīca vienmēr bija mācījusi, ka Dievs taisno caur žēlastību un ka ticība ir tā, kas glābj. Un, tā kā baznīca viduslaikos bija piedzīvojusi lielu garīgu uzplaukumu, garīgo praksi un teoloģisko apakšvirzienu vairošanos un daudzslāņošanos, jo īpaši caur jaundibinātiem ubagotāju brāļu ordeņiem un kontemplatīvajiem mistiķiem, tā nebija sajutusi nepieciešamību pēc vienas stingras un negrozāmas taisnošanas doktrīnas. Tā doktrīna, ar kuru katoļi šodien mēģina oponēt luterāņiem, tika izstrādāta tikai pēc Lutera nāves! Tā tika izstrādāta Tridentas koncilā, reaģējot uz protestantu pozīciju, kas katoļu teologiem šķita (un joprojām šķiet) pārāk šaura un vienpusīga.

Bet kāpēc teikt, ka jautājums par taisnošanas procedūru nav atrisināms? Tas, manuprāt, nav atrisināms tāpēc, ka Bībele šo jautājumu šādā formā neproblematizē. Dažādajiem Jaunās Derības autoriem tas nebija izšķirīgi svarīgs, tāpēc, visādi spaidot un žmiedzot šos tekstus, tajos var atrast pamatojumu kā vienai, tā otrai teorijai.

5. Pagrimums.

Tas bija nenoliedzams. Šobrīd, kad viduslaiku garīgums ar tā savādajām galējībām no mūsdienu kristiešiem atrodas tik tālu, viņi droši vien pat nespēj aptvert, kā tik liela samaitātība, tāds disciplīnas, saprāta un paškritikas trūkums dažās ticīgu cilvēku kopienās vispār bija iespējams. Bet interesantā kārtā par to liecina arī Lutera dzīvesstāsts. 1521. gadā viņš publicēja traktātu *Par konsekrēto svētsolījumiem (De votis monasticis)* un tajā secināja, ka klosteru dzīve neesot balstīta Svētajos Rakstos. Tā ne tikai esot bezjēdzīga, bet arī netikumīga un nesavietojama ar īsteno kristietības garu. Pašam Luteram – tobrīd vēl auguštīniešu mūkam – par pārsteigumu viņa ordeņa lokālā vadība īpaši apspriedē lēma un balsoja, ka Luteram esot taisnība un ka tagad ikviena konsekrētā persona esot brīva atmet savus svētsolījumus, atteikties no priesteru pienākumu pildīšanas un meklēt sievu, lai precētos. Visi Vitenbergas klostera mūki, tobrīd skaitā vairāk nekā 30, tieši tā arī izdarīja – pasludināja savus solījumus par spēkā neesošiem un pameta klosteri. Visi, izņemot vienu.

Bet, ja šāds stāvoklis, kad, teoloģiskajiem skaidrojumiem nedaudz pamainoties, solījumiem pazūd spēks, neliecina par pilnīgu garīgu pagrimumu, tad kas vispār ir pagrimums? Ne jau Mārtiņam Luteram, sava klostera prioram vai pāvestam šie mūki bija solījuši dzīvot nabadzībā, šķīstībā un paklausībā – Dievam (vai *Dievam*, ja gribat) viņi to bija solījuši. Un bija taču solījuši tāpēc, ka Dievs viņus bija aicinājis tā kalpot. Ja savus uzdevumus nepildīja ne postulantu apmācība, ne aicinājumu izzināšana, ne teoloģijas studijas, tad patiešām – varbūt Luteram bija taisnība, tādi klosteri tobrīd bija bezjēdzīgi un bija pareizi tos slēgt. Par prieku visiem mūkiem, kas jutās vīlušies, – izņemot tam vienu.

6. Karš.

Šogad dažādos avotos, arī Latvijas presē, varēja iepazīties ar vēsturnieku aprēķiniem, cik daudz cilvēku 16.–17. gadsimta reliģijas karu laikā esot nogalināti. Desmitiem miljonu. Lasītājiem šie skaitļi droši vien lika vaicāt, kā kristieši, kuru mesija sludināja *griezt otru vaigu*, spēja nonākt līdz tādai asinsizliešanai cīņā par pareizo teoloģisko skaidrojumu. Bet cīņa nebija par pareizo teoloģisko skaidrojumu un vispār lielākoties arī ne par reliģiju. Romas universālajai varai vājinoties, reliģiskās interpretācijas un konfesjonālā piederība kļuva par valstu un pilsētvalstu politiskās varas īstenošanas rīkiem. Piemēram, Edmundu Kempionu un viņa līdzgaitniekus, kuri Anglijas karalienes Elizabetes I laikā mēģināja argumentēti pierādīt, ka angļu protestantisms nebalstās Svētajos Rakstos, spīdzināja un nogalināja nevis tāpēc, ka Kempiona *Desmit argumenti* (*Decem rationes*) būtu nepārliciecināmi, bet gan tāpēc, ka, iestādamies pret oficiālo valsts reliģiju, viņš bija kļuvis par *valsts nodevēju*. Un tieši tādā pašā veidā zemes, kurās valdīja katoļu ķēniņi vai firsti, neatlaidīgi vajāja protestantus. Šī asinsizliešana varbūt nebūtu sasniegusi tādus apmērus, ja cilvēku reliģiskie uzskati būtu politiski un sociāli neitrāli, bet tas gandrīz nekad tā nebija – un lielākoties nav arī mūsdienās. Viduslaiku sabiedrība vēl pirms 16. gadsimta šķelšanās labi pazina teoloģiski iedvesmotus cilvēkus, kas aicināja uz sociāliem apvērsumiem. Piemēram, Asīzes Franciska sekotāju vidū bija tādi, kas uzskatīja, ka pilnībā īstenota evaņģēliskā nabadzība nozīmētu visa baznīcas īpašuma, arī sakrālo celtni, altāru, grāmatu un liturģisko trauku, pārdošanu un naudas izdāļāšanu nabagiem. Radikālie reformētāji, kas biedēja Luteru, tā dēvētā Zemnieku kara laikā (1524–1525), mēģināja panākt pilnīgu sabiedrības un zemes reformu. Tā bija reliģiski iedvesmota, bet pēc būtības nebija reliģiska. To nežēlīgi apspieda – sociālu, ne reliģisku iemeslu dēļ.

7. Cilvēks.

Ir iespējams izstāstīt un uzrakstīt tādu bibliskās atklāsmes interpretāciju, kas būtu kopīga abiem lielajiem kristietības spārnēm. Ekumenisms – piemēram, kopīgs dievgalds visiem iesaistītajiem piecsimt gadus pēc šķelšanās – varbūt arī īstenosies un varbūt pat īstenosies drīz. Vienīgā problēma ar ekumeniski nogludinātu interpretāciju ir tāda, ka tā būs virspusīga: tā varbūt apmierinās visus, bet tā nevienu neaizraus. Tā tas, manuprāt, ir tāpēc, ka 16. gadsimta nozīmīgākais un paliekošākais notikums ir divu jaunu antropoloģiju – protestantiskās un katoliciskās – radīšana. Abas šīs antropoloģijas jeb mācības par cilvēku ir bijušas ārkārtīgi ietekmīgas un savādā kārtā tādas ir joprojām. Tās var vienoties savā starpā, var sēdēt pie viena galda, var pat sadoties rokās un, protams, parakstīt kopīgus dokumentus, bet tās dzīvo būtiski atšķirīgu problēmu un domāšanas paradigmu lokos.

Protestantiskā antropoloģija veidojusies, cenšoties tikt galā ar faktu, ka cilvēki, atstāti vienaatnē ar Svētajiem Rakstiem, nonāk katrs pie savas pārliecības par to, ko tie nozīmē un kādas cerības cilvēkam dod. Mārtiņa Lutera eksistenciālais nemiers, Dieva gribas neizzināmība, ārpātīgās bailes no lepnības, kas jebkādu uzvaru pār grēku padara par dēmonisku kārdinājumu, cilvēka dabas neglābjamā samaitātība, kas neļauj uzticēties arī prātam, gribas nebrīve, ticības traušums – viss šis leģendārais komplekts ir radījis tādus pašizziņas gigantus kā Sērenu Kirkegoru vai, piemēram, Paulu Tillihu, kurš izmisīgi meklēja *Dievu virs Dieva*.

Katoliciskā antropoloģija šajās cīņās nolūkojas ar bažīgu neizpratni – kā bērns, kas veras pieaugušajos, kuru valodu nesaprot. Katoļu pasaulē ticība un jēga cilvēkam jau ir iedota, jo arī jēgas trūkums un neticība, viņuprāt, tika izpirktas Golgātas kalnā. Cilvēks nekad nav vientuļa sala un vispār nekad arī nav atsevišķs indivīds – viņš vienmēr ir persona, kurā spoguļojas Dieva (vai *Dieva*, ja gribat) tēls. Priekpilnu eņģeļu un svēto ielenkts, katolis jūtas kā dalībnieks milzīgā, mistiskā pasaules svētdarīšanas procesā, kas lēni norisinās arī viņa dzīvē. Nepārliciecināts par savām spējām izziņāt šīs mistērijas, viņš labprātīgi pakļaujas Baznīcas autoritātei, ticot, ka Baznīca, balstoties savā pagātnes pieredzē, maigi un mīloši labos viņa kļūdas.

Tā vietā, lai skumtu, ka abas šīs puses ir nesamierināmas, droši vien pareizāk būtu uzsvērt, ka tās viena par otru ļoti raizējas. Katoļi raizējas par to, ka tik protestantu sakramenti neizrādās nederīgi. Protestanti raizējas par to, ka tik katoļiem tā apšļakstīšanās ar svētīto ūdeni neizrādās tīrākais pagānisms, kas apsedz grēcinieka pašapmānu. Kas izaugs no šīm raizēm – to vēl redzēsim.

Lūk, septiņas domīgas tēzes piecsimtgadēs noslēgumā. Nebūtu bijis Mārtiņa Lutera, nebūtu parādījies jauns virziens, kurā paskatīties un padomāt.

Agnese Irbe

Agnese Gaile-Irbe, Dr. Philol. ir sengrieķu valodas filologs, tulko antīko filozofiju. Kopš 1998. gada publicējas žurnālā „Rīgas Laiks“.

Raksts oriģināli publicēts <http://satori.lv/article/septinas-tezes>

PATEICĪBAS VĒSTULE

Tērvetes Bērnu Vasaras Nometne
c/o Ēriks Birzulis
41 Middlesex Rd
Surrey Hills 3127
2018. gada 9. janvāris

Augsti godātam
Svētā Krusta Draudzes priekšniekam,
K. Kasparsona kungam

2018. gada Tērvetes Bērnu Vasaras Nometnes vārdā sirsnīgi pateicos par Jūsu ļoti devīgu ziedojumu \$1,000 vērtībā mūsu nometnei. 31. TBVN piedalījās 38 bērni no Adelaides, Brisbanes, Melburnas un Sidnejas. Palīdzēja 22 brīvprātīgi vecāki.



Nauda palīdzēja ar rokdarbu un garīgām nodarbībām izdevumiem un palīdzēja mums ieturēt dalības maksas cik zemas iespējams.

Eric Bir

Paldies Melburnas Latviešu Evaņģēliski Luteriskā Draudzei par Jūsu ilggadīgu atbalstu.

Patiesā cieņā,
Ēriks Birzulis
TBVN līdz vadītājs (kopa ar Zintu Walter Bruns)



ESLINGENA GODĀ ARHIBĪSKAPU GRĪNBERGU

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas pirmais arhibīskaps

„Dievs ir mīlestība, un kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā,” stāv granītā iekalts arhibīskapa prof. Dr. Teodora Grīnberga kapa akmenī. Mīlestība vieno un iedvesmo. To piedzīvojām piektdien, 13. oktobrī, Eslingenas Plīnsavas kapsētā, pulcējoties pie arhibīskapa Grīnberga kapa. Eslingenas pilsēta atzinusi viņa kapu kā goda kapu. Svētbrīdi pie krāšņi ar sarkanbaltsarkanām rozēm pušķotā kapa veidoja Valda Bizuna trompetes un Jāņa Lielbārža alta vijoles atskaņotas Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils, Pūt, vējiņi un To mīlestības spēku sveicu meldijas, ar visu kopēju Mūsu Tēvs lūgšanu un svētības vārdiem.



Pie arhib. Grīnberga kapa. No labās arhib. emer. Elmārs Ernsts Rozītis. FOTO Latviešu kultūras biedrība SAIME.

Svētceļnieku saime tad devās uz netālo Dienvidus baznīcu, kur dievkalpojuma ietvaros runāja Eslingenas birģermeistars Ingo Rusts, Virtembergas baznīcas bīskaps Dr. Frank Otfrīds Julijs (July), Virtembergas parlamenta deputāts un seno laiku aculiecinieks Wolfgangs Drekslers un jaunā Latvijas vēstniece Vācijā Inga Skujiņa no Berlīnes, ar arhibīskapa emer. Elmāra Ernsta Rozīša ievadvārdiem. Katram no runātājiem izceļot dažādas arhibīskapa Grīnberga nozīmes aspektus, veidojās krāsains viņa personības un seno laiku attēls, vienots ar cieņas, mīlestības un pateicības saikni.

Arhibīskaps Grīnbergs grūtos laikos ir vadījis reliģiski un politiski, rādot ceļu un palīdzot veidot labāku nākotni, kā mums latviešiem, tā arī apzinoties kopējo atbildību ar vietējo sabiedrību. Vācu runātāji apliecināja, ka viņš ir licis pamatus patreizējai tik svētīgai sadarbībai, un visi ar prieku un atziņu novērtēja, ka šī bija mūsu jaunās vēstnieces pirmā vizīte Dienvidvācijā un pirmā šāda runa.

Ērgelnieka Dmitrija Hotčenko pavadīti abi jau minētie mākslinieki atskaņoja Jēkaba Mediņa Āriju, Roberta Šūmaņa Sapņojumu un Emīla Dārziņa Melanholisko valsī. Profesionāli apbrīnojami aranžējumi un akustiski pirmšķirīgie telpas apstākļi deva arī vienreizēju muzikālu baudu. Lūgšanu vadīja, tautas tērpos ģērbušās, Eslingenas draudzes priekšniece Inta Vīgante, biedrības Saime priekšsēde Laura Putāne un Štutgartes draudzes priekšniece Ingūna Hakera (Hacker), visiem klātesošajiem latviešu valodā pievienojoties Mūsu Tēvs lūgšanai Lūcijas Garūtas meldijā. Optiski šī brīža nozīmi izcēla starp kanceļu un altāri novietotā arhibīskapa Grīnberga glezna Paula Šprenka izpildījumā, kā arī baltām lilijām pušķotais altāris.

Ar gandarījumu varam atzīmēt apmeklētāju skaitu no latviešu un vācu puses, sevišķi arī, ka minētos runātājus pavadīja viņa mūža biedri Edeltraud Julijs (July) un Ella Drekslere (Drexler), par kurām īpaši rūpējās Vera Rozīte un Māris Skujiņš.

Sekojošai pieņemšanai visu gaumīgi un garšīgi bija sakārtojuši mūsu Baznīcas viceprezidents Pēteris un Inta Vīganti līdz ar Lilitu Grīningu (Gruening). Tā nu arī bija izdevība vēl dažiem sveicieniem un pateicībām: sveicināja Eslingenas dekāns Bernds Veisenborns (Weissenborn) un vietējā mācītāja Kornēlija Krauze. Šī bija arī laba iespēja, ka biedrības Saime vārdā tās priekšniece Laura Putāne izteica mūsu visu lielo pateicību par Eslingenas pilsētas un baznīcas laipno atbalstu mūsu Eslingenas Dziesmu un deju svētkiem šī gada jūnijā, izceļot vienu otru no klātesošajiem.

Cienījamās pagātnes atmiņas un pārdomas un piedāvājumi turpmākai ciešai sadarbībai mūs iedvesmoja sarunām un svinībām līdz pašam vakara stundām. Jā, mīlestība vieno un iedvesmo.

Elmārs Ernsts Rozītis

arhibīskaps emeritus un Esslingenas latviešu ev. lut. draudzes mācītājs

„LUTERS. PAGRIEZIENS“

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā reformācijai veltīta izstāde

Atzīmējot 500 gadus kopš reformācijas sākuma un apcerot agrīnā luterisma būtisko ietekmi uz latviešu valodu un kultūru, **31. oktobrī**, Reformācijas dienā, Nacionālās bibliotēkas (LNB) ātriņā (1. stāvā) svinīgi tika atklāta izstāde *Luters. Pagrieziens*. Tā ļāva Rīgai un Latvijai valsts Simtgades programmas ietvaros iekļauties starptautiskajā Martina Luterā un reformācijas piecsimtgadē atcerē. Izstādi rīkoja LNB sadarbībā ar Strasbūras Nacionālo un universitātes bibliotēku (SNUB) un Virtembergas Zemes bibliotēku (VZB) Štutgartē.



FOTO Aina Gailīte

Martina Luterā (1483–1546)

Indulgence.

1517. gadā Vitenbergā publicētajās 95 tēzēs un to aizsāktā reformācija pārveidoja Eiropu. Luterā idejas izmaiņā ne tikai cilvēka un Dieva attiecības, bet arī laicīgo dzīvi, radot pasauli, kurā grēkam ir mazāka nozīme nekā žēlastībai, bet vārdam – būtiskāka vērtība nekā tradīcijai. Luteriskais spēcīgi ietekmēja arī Livonijas (šodienas Latvijas un Igaunijas) kultūru, veicinot latviešu un igauņu rakstu valodu un tekstu kultūru rašanos pirmajās reformācijas desmitgadēs un ietekmējot turpmāko attīstību vairāku gadsimtu garumā.

Izstāde *Luters. Pagrieziens* bija veidota kā stāsts par Luteru, viņa mācību un to, kā reformu kustība 16. gs. sākumā izplatījās Eiropā, salīdzinoši ātri sasniedzot gan Strasbūru Elzasā, gan Rīgu Livonijā. Izstāde iepazīstināja ar dievbijību Eiropā un Reinas ielejā pirms reformācijas, rādot unikālus viduslaiku sakrālās mākslas darbus un kulta priekšmetus. Savukārt par Luterā personību un reformācijas sākumu Vitenbergā 1517. gadā bija stāstīts ar šīs kustības galvenā medija – iespiestās grāmatas – palīdzību. Būtiska vieta izstādē bija ierādīta stāstam par pirmajiem rakstītajiem un iespiestajiem tekstiem latviešu valodā, kas tapuši Luterā mācības ietekmē. Vienlaikus izstādē bija redzamas 16. gadsimta 20. gados iespiestās, Rīgai domātās grāmatas, kuras parādīja, cik šī laikmeta kontekstā ātri Luterā vēsts sasniedza rietumu kristīgās Eiropas perifēriju – Livoniju.

Izstādē bija redzami gan mākslas objekti – katoļu baznīcas kulta priekšmeti, gan grāmatas. Mākslas priekšmeti tiks deponēti no Latvijas muzeju kolekcijām – Rundāles pils muzeja un Latvijas Nacionālā Vēstures muzeja. Izstādes kodolu veidoja grāmatas no LNB, SNUB, VZB, Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas, Bavārijas Valsts bibliotēkas, Hercoga Augusta bibliotēkas Volfenbitelē un Upsalas Universitātes bibliotēkas kolekcijām.

Izstādes teksti un informatīvie materiāli bija pieejami latviešu un angļu valodās. Papildinoši tika izdots arī apjomīgs un krāšņs izstādes katalogs. Izstādes kuratori: Gustavs Strenga un Andris Levāns. Izstādes koncepcijas autori: Madeleine Zeller, Benoît Jordan, Matthieu Arnold, Grafiskais dizains: Una Granta. Scenogrāfs: Reinis Suhanovs. Projekta direktore: Brigita Zelča-Aispure.

Izstāde *Luters. Pagrieziens* tika finansēta no Latvijas valsts Simtgades programmas līdzekļiem. Izstādes sagatavošanā atbalstu sniedza Vācijas Federatīvās Republikas Ārlietu ministrija un Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecība Latvijā.

Izstādi pavadīja vairāki saistīti pasākumi – mākslinieciskas un muzikālas performances un diskusiju cikls par reformācijas un protestantisma ietekmi uz šodienas Latviju, Eiropu un pasauli. Diskusijas tika translētas interneta tiešraidē, kā arī ierakstītas. To organizēšanā atbalstu sniedza Gētes institūts Rīgā.

Izstāde *Luters. Pagrieziens* bija apskatāma no **2017. gada 1. novembra līdz 2018. gada 4. februārim** LNB darba laikā. Ieeja bija bez maksas.

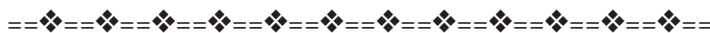
Augusts Zilberts

Latvijas Nacionālā bibliotēkas Sabiedrisko attiecību vadītājs

VALSTS SVĒTKI SVĒTĀ KRUSTA BAZNĪCĀ



Svētā Krusta baznīcas altāris Valsts svētku dievkalpojumā 18. novembrī.



Kristus Augšāmcelšanās svētki – Lieldienas

Kristus saka: „Es biju miris, un redzi – es esmu dzīvs mūžu mūžam, un man pieder nāves un elles atslēgas.“ (Atkl 1:18)

Svētdien, 1. aprīlī

LIELDIENAS RĪTA dievkalpojums plkst.6.30 Sv. Krusta baznīcā

LIELDIENAS dievkalpojums plkst.11.00 Latviešu ciemā